

Elhunyt Galgóczi Erzsébet

Eletének 59. évében szombaton váratlanul elhunyt Galgóczi Erzsébet. A Kossuth-díjas írónőt Ménfőcsanakon, a szülői házában — feltehetően szívroham következtében — érte a halál.

**Magyar Írók Szövetsége,
Magyar Népköztársaság
Művészeti Alapja
és az Írók Szakszervezete**

Az ötvenes évek elején, fiatal tollforgató korunkban is volt szervezete az induló íróknak, csak akkor nem József Attiláról nevezték el (a költő helyzete akkoriban egy kicsit tisztázatlan volt ideológiailag), egyszerűen úgy hívták, hogy **Fiatal Írók Munkaközössége**, ennek stúdióját pedig Mórincz Zsigmond iskolának (a nagy realista akkor tisztán állt.) Mai szemmel nézve furcsa elegye volt ez az akkori ifjaknak: **Eörsi István** és **Abody Béla**, **Csoóri Sándor** és **Molnár Zoltán**, **Bede Anna** és **Ancsel Éva**, **Sándor Iván** és **Gáll István** (mennyi különböző irányba futott pálya!) — tele voltunk persze politikai vitákkal, meg azután pótcelekvésekkel is, amivel a beleszólás lehetőségének hiányát kompenzáltuk. Fiatalos szemléletünket írásban és kártyacsatákban, löversenyen és különféle játékokban vezettük le, egészen a leggorombább ugratásokig és telefonviccekig. Galgóczi Erzsébet azonban már akkor is komoly volt, és fegyelmezett, rosszállóan szemlélte léhaságainkat. Már túl kollégista évein, túl az első novella sikerein is, csupán a tennivaló érdekelte, a segíteni tudás és morális feladat. Csak később szereztünk róla tudomást — mivel megírta —, hogy az ideológiát, pontosabban a szólások igazát a tényekkel mérte, a szemináriumon hallottakat az otthoni, ménfőcsanaki paraszti valósággal. A realitás elkötelezettje volt, ezért szerette mindvégig a valóságközeli műfajokat: a riportot, a szociográfiát, a dokumentumirodalmat — szépprózájában mindez végig belejárt. Az elsők között adott hírt a padláslesöprések-

ről, és rákosista törvénytelen-ségekről —, amint hogy később, a „konzervatív konzultáció” éveiben is a visszaélésekről és a nehezen oldódó görcsökről, közéleti torzulásokról. A szó személyes értelmében etikai szigorú, társadalmi összefüggésben a törvényesség iránti feltétlen igénynek kell nevez-zük azokat a jegyeket, amelyek írásait motiválták. Nem véletlen, hogy köteteknek már a címe is morális vonatkozású, mint a társadalmi csapdára utaló **Vidravas**, az éles kérdésfelvetésű **Mégis**, kinek a törvénye?, vagy a dolgokat néven nevező **Közös bűn**. Csak legutóbbi novellaválogatásának van feloldó címe: **Kettős ünnep**; ennek megjelenését a napokban még megérhette, sikerét már nem.

A humánus és a demokratikus szocializmus iránti mély elkötelezettségét jelölték szerepvállalásai is. Képviselőként komolyan vette a közszolgálatot, a **Szabadfoglalkozású Írók Szakszervezetének** elnökeként nyomban le is mondott, mi-helyest észrevette, hogy gúzsba van kötve a keze. Csak most, az utóbbi hónapokban fogadta el ismét a jelölést. Alighanem az ő ideje van elkövetkezendőben: nem az első, nem is utolsó, aki már nem érthette meg.
(lukácsy)